

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ad Iesuitarvm Assertionēs, Ex Epistola Priori Divi Pavli ad
Timotheum, in Schola Dilingana disputatas, quibus totum
Papatum stabilire conati sunt, pia responsio**

**Bidembach, Wilhelm
Osiander, Lucas**

Tvbingæ

VD16 B 5358

Noli negligere gratiam quæ in te est, quæ data est tibi per prophetiam,
cum impositione manuum Presbyterij

urn:nbn:de:hbz:466:1-36892

de libero Arbitrio: ad Assertionem Lutheri de Seruo Arbitrio contra Diatriben Erasmi: & ad recentiora scripta synceriorum Theologorum, aduersus Semipelagianos, Synergistas. Quibus enim illa scripta, ex sacrarum literarū solidis fundamentis extracta, nō sufficiunt, eos tanquam ⁱⁿ suo ipsorum sensui & damnationi relinquimus. Nostra sic est breuiter sententia: Hominem animale, vi naturalis sui arbitrij nihil ad conuersionem aut salutem sui, verē & spiritualiter operari aut cooperari posse, vt qui natura sit filius iræ, & in peccatis mortuus. Hominem verò renatum, quatenus renatus est, non veteri voluntate aut ^{proprietate} carnis, quæ etiam in renatis spiritui semper reluctatur, sed noua & per spiritum sanctum creata bona voluntate, quæ non substantia sed actione noua sit, ducenti & gubernanti spiritui sancto obsequi, in quo tamen ipso ductu ac regimine voluntas hominis magis patiēdo quàm agendo, spiritui sancto se formandam præbeat, ita vt & cogitare, & velle, & incipere, & proficisci & perficere bonum non humani sit arbitrij, sed solius gratiæ Dei, qui in homine tanquam subiecto ad participatum diuinæ iustitiæ ac salutis condito, clementer & potenter opera bonitatis & misericordiæ suæ exercet, vt glorificetur Pater per filium in Spiritu sancto, Amen.

I E S V I T Æ.

Noli negligere gratiam quæ in te est,

quæ

quæ data est tibi per prophetiam, cum impositione manuum Presbyterij

Xēpua, hoc loco potestatem episcopalem significat simul & VI. gratiam, quæ ad eius utilem usum est necessaria: prophetia verò electionem denotat, Spiritus sancti factam impulsu: Presbyterij verò nomine (sic enim legendum esse, non tantum Graeci codices, sed & Ambrosius & vetusta exemplaria latina indicant) vel intelligitur chorus Episcoporum, à quibus Timotheus fuerat consecratus, ut Chrysostomus cum Graecis ceteris interpretatur: aut ipsa dignitas Episcopi, ut Ambrosius & Anselmus, significarunt. Hinc & ex alijs Apostoli verbis primum discimus gratiam & dona nobis ideo tribui, ut operemur, deinde illos tantum constituendos Episcopos, qui ad id munus tanquam Aaron Diuinitus electi fuerint, tertio, inter Episcopum, qui hoc loco Presbyter dicitur, ac reliquos Presbyteros aliquid esse discriminis, quarto, Presbyteri nomine dignitatem & potestatem potius quam aetatem, hoc loco, designari.

Hi omnes in hunc locum.
2. Tim. 1.
1. Corinth. 15.
2. Corinth. 6.
Heb. 5.

RESPONSIO.

NE occasiones reprehendēdi arripere magis videamur, quam accipere, nihil in hac Assertionē dampnabimus: cum, siue Presbyterij nomine Collegium Presbyterorum, siue dignitas Presbyterij significetur, nostra & religionis nostræ non multum intersit. Hoc tamen Lectorem monere volumus, leuitas ipsos sub finem huius Assertionis Episcopi &

V ij Presbyteri

117

Presbyteri nomina confundere. Inter Episcopum (inquiunt) qui hoc loco Presbyter dicitur, &c. Cur ergo ipsis supra cap. 3. Positione 1. de his nominibus tantopere digladiari libuit? Sed aiunt tamen, inter Episcopum ac reliquos Presbyteros aliquid esse discriminis, & Presbyteri nomine dignitatem potestatemque potius quam aetatem designari. Vtrunque negat Hieronymus, tum in Epistola ad Oceanum, tum in Commentarijs Epistolæ ad Titum. Itaque cum Hieronymo commitemus Iesuitas, vt cum illo dimicent quantum velint: nobis enim hanc litem dirimendi potestas à Papa nondum delegata est. Quomodo verò è scripturis, & præsertim Paulinis Epistolis dirimi possit, supra à nobis est ostensum.

Tit. 1. Nam vbi iubetur Titus cõstituere oppidatim Presbyteros, continuo subiicitur: Oportet enim Episcopum esse inculpabilem. Et alibi Paulus plures in vna Philippensium Ecclesia salutatur Episcopos; & in Actis refertur, conuocasse Presbyteros Ephesios, quos ipse Episcopos sua Oratione nominat. Vnde manifestum fit, Episcopos, Presbyteros, Pastores, Ministros, promiscue in sacris literis vocari, qui ministerio verbi Ecclesias regunt,

IESVITÆ.

Hoc enim faciens, & te ipsum saluum facies, & eos qui te audiunt.

VII *Si Episcopus recte fungens suo munere, saluator est aliorum,*